

Yttrande över förslag till detaljplan för Råberga 3:2 Örebro kommun

Föreningen Den Goda Jorden motsätter sig exploateringen av fastigheten Råberga 3:2 m fl av de skäl som anges nedan.

Detaljplanen innebär byggnation av verksamhetslokaler med tillhörande infrastruktur på ca 40 ha åker- och betesmark samt ca 20 ha skogsmark

ÖVERENSSTÄMMELSE MED ÖVERSIKTSPLAN

Föreningen konstaterar att detaljplanen saknar stöd i kommunens översiktsplan. I kommunens översiktsplan beslutad 2018 pekas områden för verksamhet knuten till flygplatsen ut. Området för den nu föreslagna detaljplanen överensstämmer dock inte med översiktsplanen från 2018 där områden öster om flygplatsen anges som kommande verksamhetsområden.

I tidigare översiktsplan från 2010 fanns området som nu föreslås i detaljplanen med som verksamhetsområde men detta ansågs inte vara av intresse och togs därför bort till 2018 års beslut om översiktsplan.

Ett utvecklingsförslag för flygplatsområdet togs fram till 2018 där verksamhetsområden var lokaliserade öster om flygplatsen. Något behov av verksamhetsområden väster om flygplatsen eller i den omfattning som nu föreslås framkom inte, vare sig från kommun eller berörda aktörer.

BEHOV

Föreningen anser att detaljplanen inte är förenlig med reglerna om skydd för brukningsvärd jordbruksmark. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I förslag till detaljplan anges att syftet med detaljplanen är att möjliggöra flygplatsanknutna verksamheter för t ex transporter, logistik service, reparation samt sammanhängande uppställningsytor för flygplan med direktkontakt till flygplatsens landningsbana. Syftet är vidare att möjliggöra kontors- och lagerbyggnader som är kopplade till dessa verksamheter.

I kommunens översiktsplan framgår tydligt hur kommunen avsett att tillgodose eventuellt framtida behov av verksamhetsmark vid flygplatsen på östra sidan av flygplatsen. Området för den nu föreslagna detaljplanen ligger dock på västra sida om flygplatsen.

Detaljplanen tas fram i syfte att ha planberedskap. Ingen intressent har begärt detaljplanering utan kommunen står för denna. Som argument för att man önskar planberedskap är att banans förlängning till 3270 m gör att stora plan kan landa här och man vill ge möjlighet till service och reparation av de största planen. Något uttalat behov från berörda aktörer finns ej uttryckt.

LOKALISERINGSALTERNATIV

I utredningar för detaljplanen pekas till stor del andra delar runt banan ut som mer lämpliga för verksamhetslokalisering. Kommunen menar dock att man äger marken som ligger i området för föreslagen detaljplan och avfärdar därmed rekommendationerna. En befintlig kraftledning anges också kunna innebära begränsningar för de högsta byggnaderna.

Området för detaljplanen har höga naturvärden med ca 40 ha jordbruksmark och 20 skogsmark. Kompensationsåtgärder för naturmiljö har utretts och innebär stora åtaganden för kommunen om dessa ska infrias. Dock kommer eventuella kompensationsåtgärder inte kunna ske i närområdet utan föreslås i närheten av ett naturreservat.

Motorstadion och segelflygsverksamhet anges som hinder för alternativ lokaliserings. Möjligheter att flytta dessa verksamheter har tidigare diskuterats men då inget aktuellt behov funnits för alternativt utnyttjande av marken har verksamheterna fått ligga kvar. Dock bör det finnas möjligheter att omlokalisera dessa om marken behövs för den storskaliga verksamheten som kommunen ser för framtiden men inte är akut nödvändigt i nuläget.

Jordbruksmark kan inte kompenseras utan om denna detaljplan genomförs så kommer ett område om ca 40 ha åker- och betesmark med höga biotopvärden, öppen och specifik landskapsbild och en naturmiljö som inte finns på annan plats i området att hårdgöras, bebyggas och därmed gå förlorad.

Jordbruksmark är en ändlig resurs som ska bevaras för kommande generationers matförsörjning. Ca 40 ha av befintlig och aktivt utnyttjad jordbruksmark kommer om detaljplanen genomförs gå förlorad och kan ej återställas.

Sammantaget anser inte föreningen Den Goda Jordan att en tillräckligt noggrann lokaliseringstudering har gjorts, vilken är nödvändig enligt Miljöbalken 3:4.

DEN GODA JORDEN

INFRASTRUKTUR

Det påtalas i underlaget att om man bygger enligt möjligheterna i detaljplanen kommer det mycket troligt behövas omfattande infrastrukturutveckling av befintliga vägar. Detta innebär ytterligare ianspråktagande av jordbruksmark och stora ingrepp i landskapsbild och naturmiljö.

De prejudicerande domar som under de senast tre åren har avgjorts av Mark- och miljööverdomstolen innebär sammanfattningsvis följande:

- att "brukningsvärd jordbruksmark" inte endast omfattar de bördigaste jordarna utan gäller i stort sett all jordbruksmark och även om den inte brukas just för tillfället. Brukningsvärd jordbruksmark är inte bara åkermark utan också betesmark,
 - att detaljplan på jordbruksmark upphävts med motiveringen att det saknats en utredning av möjligheterna till lokalisering på annan mark (Värmdö m.fl.),
 - att detaljplan på jordbruksmark som strider mot gällande översiktsplan har upphävts (Svedala)
- och
- att högsta instans i de allra flesta fall haft en mer restriktiv bedömning av exploatering av jordbruksmark än underinstanserna.

Föreningen Den Goda Jorden, som enligt 16 kap. 13 § miljöbalken har talerätt i planärenden, konstaterar att detaljplanen strider mot intentionen i översiktsplanen och saknar en utredning av möjligheterna att ta annan mark i anspråk. Föreningen anser därför att det föreslagna verksamhetsområdet inte bör komma till stånd på den mark som planen anger.

Den Goda Jorden, ideell förening 2021-01-21

Anne-Marie Lindén Ordförande